

EEN SIMPELE METHODE VOOR HET
OPVOEDEN, TRAINEN EN VERZORGEN VAN
EEN GELUKKIGE HOND

Easy
Peasy

HONDEN
opvoeding

STEVE MANN

Oprichter van Institute of Modern Dog Trainers

EEN SIMPELE METHODE VOOR HET
OPVOEDEN, TRAINEN EN VERZORGEN VAN
EEN GELUKKIGE HOND

Easy
Peasy

HONDEN
opvoeding

STEVE MANN

& Martin Roach

KOSM • S

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

INHOUD

Inleiding	9
De actieve ingrediënten	13
Deel 1:	
Belangrijke oefeningen om aan je hond te leren	21
Lichaamstaal	22
Focus	33
Aan de lijn trekken	40
Kin op de hand	49
Terugroepen	57
De halsbandgreep	64
Lig	72
'Rommie-hond' en de naamreflex	81
Noodstop	89
Deel 2:	
Probleemgedrag en hoe je het kunt oplossen	95
Coprofagie	96
Tegen mensen opspringen	101
Bijtgedrag bij het eten uit de hand	109
Op andere honden reageren	124
Naar mannen blaffen	133

Vuurwerk	138
Verlatingsangst	147
Deel 3:	
Oefeningen voor een betere levenskwaliteit	169
Trucjes	170
Neuswerk	184
Op de plaats rust	194
Nagels knippen	200
Speurwerk	209
Apporteren	220
De rugzakwandeling	231
Deel 4:	
Meer over honden en het trainen van honden	247
Gelegenheidsbeloningen	248
Clickertraining	255
Adolescentie	267
Castratie	274
Het gebruik van voedsel tijdens de training	283
Hondencursussen	293
Cognitieve disfunctie bij honden	300
Enkele slotopmerkingen	309
Dankwoord	313
Register	315

INLEIDING

Ontzettend bedankt dat je dit exemplaar van *Easy Peasy Honden Opvoeding* hebt opgepakt. Waarschijnlijk ben je net zo'n hondengek als ik!

Ik vind het ontzettend leuk voor je dat je in dit boek een heleboel antwoorden op je vragen over hondentraining zult vinden. Mensen die een hond hebben, staan vaak veel positiever in het leven en het kan echt een fantastische ervaring zijn. Maar het kan ook heel frustrerend zijn, dus het is mijn taak om jou oefeningen en oplossingen aan te reiken om het leven *voor jullie allebei* nog mooier te maken dan het al is.

Als trainer en oprichter van het *Institute of Modern Dog Trainers*, de grootste opleidings- en ledenorganisatie voor trainers en gedragsdeskundigen ter wereld, krijg ik HEEL VEEL 'hondenvragen'! Vaak zijn het dezelfde vragen. Die heb ik er voor jou uitgehaald, en natuurlijk geef ik er in dit boek ook mijn antwoord op, dus ik weet zeker dat er

genoeg voor je bij zit om je in vast te bijten. Ik heb de meest voor de hand liggende vragen weggelaten, en de meest ingewikkelde heb ik ook maar gelaten voor wat ze zijn (alhoewel, mevrouw Pietersen uit Assen, als u dit leest, honden mogen NOOIT rolschaatsen dragen!).

Ik heb het boek in vier delen opgesplitst:

- *Belangrijke oefeningen die je je hond kunt aanleren*
- *Probleemgedrag en hoe je het kunt verhelpen*
- *Oefeningen voor een betere levenskwaliteit*
- *Informatie over honden en hondentraining*

Ik ben niet alleen een hondengek, maar ook een *hondentrainingsgek*, dus ik vind het belangrijk dat ik je niet alleen vertel wat je moet doen en hoe je het moet doen, maar ook *waarom* je het moet doen. Het is mijn taak om uit te leggen waarom ik het belangrijk vind dat je je hond een bepaalde oefening aanleert, en nog belangrijker, *waarom* je die oefening op die specifieke manier met je hond moet doen. Als we het ‘*waarom*’ van bepaald gedrag begrijpen – het ‘*nut*’ – is de kans veel groter dat we het in de praktijk gebruiken.

Als ik cursussen geef, stel ik me altijd voor dat de cursisten tegen zichzelf zeggen: *Ja, maar waarom moet ik dit doen, wat heb ik er aan?* Dat is een zeer terechte vraag. Dus als je je hond vraagt om iets te doen, moet je beseffen dat hij dat ook graag wil weten!

Lees de hoofdstukken alsjeblieft in de aangegeven volgorde. Vooruit bladeren is niet toegestaan! De reden hiervoor

is dat de oefeningen in een specifieke volgorde staan, want wat je in de eerdere oefeningen leert, kun je ook bij latere oefeningen toepassen.

Onthoud dat je eigenlijk nooit klaar bent met hondentraining. In mijn ervaring staat de training die mensen aan hun hond geven nooit stil. Je gaat vooruit of je gaat achteruit. Jij mag kiezen!

Ik ben hondentrainer van beroep en ik vind het ontzettend leuk om les te geven, maar het is de liefde voor mijn eigen honden die me heeft geïnspireerd tot het schrijven van dit boek. Ik leg je niet alleen de methoden uit die ik gebruik om baasjes en hun honden op een professionele manier te kunnen helpen, maar ook de vaardigheden die het voor mij gemakkelijker hebben gemaakt om met de honden samen te leven die ik in mijn leven heb gehad en van wie ik zoveel houd. Die vaardigheden wil ik graag met je delen, zodat het leven dat jullie samen hebben ook zo mooi mogelijk kan zijn.

Ga lekker zitten, geniet van het lezen, maak aantekeningen, denk soms gerust even wat langer over iets na als dat nodig is, maak een plan, bekijk de wereld vanuit het perspectief van je hond en ga aan de slag! Geniet van het proces en wees vooral elkaars vriend.

Steve Mann

DE ACTIEVE INGREDIËNTEN

Groot of klein, kefferig of rustig, in alle vormen en maten...
en dan heb ik het alleen nog maar over de baasjes! Als je er dan ook nog al die verschillende honden aan toevoegt, met hun eigen persoonlijkheid, karakter, voorkeuren en dingen waar ze niets van moeten hebben, besef je wel dat een goede hondentraining op maat gemaakt moet zijn.

Er zijn ontzettend veel variabelen waarmee je rekening moet houden. Ik heb uren als ‘lokvogel’ onder de sneeuw liggen wachten tot ik *eeeeindelijk* door reddingshonden werd gevonden, maar ik heb bijvoorbeeld ook met geredde pitbulls in Zuid-Afrika gewerkt, puppycursussen in Australië gegeven, speurhonden in het Midden-Oosten opgeleid, en in Engeland en Ierland duizenden baasjes met hun honden geholpen die allemaal hun eigen unieke problemen hadden.

Je hebt dus op maat gemaakte oplossingen voor jouw

hond en jouw omstandigheden nodig. Daarvoor moet je niet op zoek gaan naar een of andere techniek die je een keertje toepast in de hoop dat je er dan bent. Je moet aan de slag met wat ik noem:

DE ZEVEN ACTIEVE INGREDIËNTEN

Je komt de zeven actieve ingrediënten steeds opnieuw in het boek tegen. Zorg ervoor dat je ze goed begrijpt en pas ze toe op elk gedrag waar je meer of juist minder van wilt zien. Dan kun je een gelukkiger leven met je hond creëren!

Actief ingrediënt één: bekrachtiging

Bekrachtiging is altijd een *gevolg* van gedrag en maakt dat gedrag in de toekomst waarschijnlijker. Eenvoudig gezegd: als je je hond vraagt iets te doen, zorg er dan voor dat je hem rijkelijk beloont!

Actief ingrediënt twee: onverenigbaar gedrag

Ik zeg nooit tegen een hond wat hij *niet* moet doen, maar ik bekrachtig altijd het gedrag dat ik *wel* wil zien.

Onverenigbaar gedrag betekent dat een hond niet *tegelijktijd* gewenst en ongewenst gedrag kan laten zien. Een klassiek voorbeeld: als je hond altijd tegen je opspringt om je te begroeten, ga je hem voortaan belonen als hij blijft zitten als je binnenkomt. Je hond kan niet tegen je opspringen als zijn achterwerk op de grond is geplant!

Actief ingrediënt drie: associaties

Hoe een hond zich *voelt* is veel belangrijker dan wat een hond *doet*. Ik geef toe dat dat misschien niet zo lijkt te zijn als jij je wanhopig aan een lantaarnpaal vastklampt omdat je niet wilt dat je uitzinnig blaffende hond op een andere hond afspringt! Maar dat ongewenste gedrag vertoont hij misschien wel omdat hij de aanwezigheid van andere honden met iets negatiefs associeert. Door de associatie te veranderen, en dus ook hoe de hond zich VOELT, veranderen we het gedrag. We leren je hond hoe hij zich goed kan voelen als er ook andere honden in de buurt zijn, en als we alle ingrediënten goed begrijpen, kunnen we hetzelfde doen met postbodes, kinderen en – je weet maar nooit – misschien zelfs katten!

Actief ingrediënt vier: controle en management

De eerste regel van elk trainingsprogramma is dat je het ongewenste gedrag niet toelaat en niet bekrachtigt. Daarom is controle en management (C&M) zo belangrijk.

We gaan niet proberen te rennen voordat we kunnen lopen, dus het is belangrijk dat we de hond niet belonen als hij ongewenst gedrag vertoont. Als je je hond roept en *hij komt niet naar je toe*, wil je niet dat dit gedrag onbedoeld wordt *bekrachtigd* door hem weg te laten rennen om met andere honden te gaan spelen. In dit voorbeeld betekent een goede C&M dat er een lange lijn aan zijn tuigje vastzit, zodat jij de controle hebt.

Als je hond een *bekrachtigende* knuffel krijgt als hij bij de voordeur tegen ‘ongetrainde’ bezoekers opspringt, dan

gebruik je C&M goed als je je hond even in de keuken zet voordat je de deur opendoet.

Een goede training waar je echt van op aan kunt heeft wat tijd nodig voordat alles lekker loopt, maar C&M werkt meteen. **Je moet C&M niet zien als het vermijden van het probleem, maar als het voorkomen dat het probleem überhaupt de kop opsteekt.**

Actief ingrediënt vijf: aansporingen

Met ‘aansporingen’ zet je je hond aan tot bepaald gedrag:

- 🐾 ‘STOP!’ betekent: *‘Niet bewegen, wat er ook gebeurt’* (als je dit boek hebt gelezen).

- 🐾 ‘HIER!’ betekent: *‘Ren naar de aap voor iets leuks’* (als je dit boek hebt gelezen).

- 🐾 ‘DING DONG!’ bij de voordeur betekent: *‘O mijn God! ALARM! ALARM! SCHREEUW ZO HARD JE KUNT! MOORDENAAR!’* (als je dit boek nog niet hebt gelezen).

Actief ingrediënt zes: ADA

Je hond vanaf een afstand van vijf meter roepen gaat nog wel, maar wat dacht je van vijftig meter? En misschien lukt het je prima om je hond rustig voor je gaan laten zitten, maar kan hij dat ook als er een kind met een lekker ijsje voor hem staat?

DEEL 1

BELANGRIJKE OEFENINGEN OM AAN JE HOND TE LEREN

Ik geef toe dat dit is het soort titel is dat je in elk doorsnee hondentrainingsboek zou kunnen verwachten, maar ik vind de oefeningen die hieronder staan eigenlijk helemaal niet zo doorsnee. Ik wil je oefeningen aanreiken waarvan je zult merken dat ze het leven met je hond een stuk prettiger maken. Deze oefeningen maken alle andere oefeningen gemakkelijker of zelfs overbodig.

Als je de lichaamstaal van honden begrijpt, begrijp je alle andere dingen ook veel beter, dus daar begin ik mee. Daarna gaan we verder met een fundamentele oefening die ik 'Focus' noem, gevolgd door dingen die je elke dag nodig hebt, zoals de aansporing 'Zit', het terugroepen van je hond en je hond aan een losse lijn leren lopen. Vervolgens komen de meer elegante maar niettemin zeer functionele oefeningen aan de beurt: 'kin op de hand', de 'halsbandgreep', de 'naamreflex' en tot slot een echte publiekstrekker, de 'noodstop'.

We bouwen elke oefening heel rustig op. Maak alsjeblieft niet de fout dat je er snel doorheen wilt gaan om maar zo snel mogelijk bij de *gevorderde* oefeningen uit te komen.

Vaak betekent *gevorderd* gewoon dat je de *basis* heel goed onder de knie hebt!

LICHAAMSTAAL

Hoi Steve,

We verwelkomen hier binnenkort een nieuwe boxer, de adoptiehond Ringo. En hoewel ze volgens het opvangcentrum heel goed met andere honden overweg kan, ben ik een beetje bang dat het niet helemaal goed zal gaan als ik haar met de andere honden in het park laat spelen. Ik heb me laten vertellen dat andere honden soms vervelend doen tegen boxers. Waar kan ik op letten om ervoor te zorgen dat ze niet met andere honden in de clinch raakt?

Lydia

Hoi Lydia,

Een van de belangrijkste dingen die we kunnen doen om het leven met onze honden zo waardevol en stressvrij mogelijk te maken, is expert worden op het gebied van hun lichaamstaal! Doordat het uiterlijk van boxers een beetje ‘agressief’ is, is het voor andere honden soms moeilijk in te schatten wat voor vlees ze in de kuip hebben. Denk bijvoorbeeld aan hun onderkaak die strijdlustig naar voren staat en hun kop met al die groeven erin. Ze hebben ook een brede, uitgezette borstkas. Dus het zou best eens kunnen dat sommige honden een boxer die voor het eerst een park binnenloopt, bekijken als het equivalent van een kerel met een mouwloos shirt die de deur van een café opentrap en roept: ‘Wie zoekt er ruzie!?!’ Daarbij komt ook nog eens dat men in het verleden de staart van veel boxers coupeerde, waardoor ze veel minder duidelijk konden laten zien dat ze helemaal geen kwaad in de zin hadden. Dus je begrijpt wel dat het voor boxers niet altijd even gemakkelijk is geweest om nieuwe vrienden te maken.

Het goede nieuws is dat ik geobsedeerd ben door de lichaamstaal van honden! Ik heb duizenden kilometers gereisd om de lichaamstaal te bestuderen: gezinshonden, de straathonden van Peru, de township-honden van Johannesburg, de strandhonden van Portugal, de woestijnhonden van Bahrein en alles wat daartussenin zit. Eén ding dat ik je over honden en hun lichaamstaal kan vertellen is dit: ze liegen nooit!

Wij zijn apen en maskeren onze gevoelens vaak met afleidende woorden, ons ego, sarcasme en bravoure. Honden zijn wat dat betreft rechte doorzee, en daarom houd ik zoveel van ze. Als hondeneigenaars is het onze plicht en verantwoordelijkheid om voortdurend naar onze honden te ‘luisteren’, en op de juiste manier te reageren op hoe ze communiceren. Die communicatie vindt niet plaats als iemand ‘praat’, maar begint als iemand *luistert*. Laat het een geruststelling zijn dat Ringo volgens het opvangcentrum heel goed met andere honden kan omgaan. Laat haar op een leuke, rustige manier kennismaken met stabiele, zelfverzekerde en vriendelijke honden en lees de onderstaande tips goed door, zodat je de ‘hondentaal’ steeds beter onder de knie krijgt.

ZO COMMUNICEREN HONDEN MET ELKAAR

Voordat honden naar elkaar toe lopen om met elkaar te spelen, kun je al een heleboel afleiden uit de manier waarop ze elkaar benaderen.

Een vriendelijke benadering met goede bedoelingen verloopt boogsgewijs in plaats van in een rechte lijn. Ga maar na hoe twee vriendelijke mensen elkaar benaderen om zich aan elkaar voor te stellen. Hun rug is ontspannen. Niet zo ontspannen dat ze als twee plumpuddingen naar elkaar toe glijden, maar ze zullen absoluut een bepaalde losheid in hun heupen hebben. Ze lopen in een lichte boog naar elkaar toe. Als ze bij elkaar zijn aangekomen, draaien ze zich

HÉT BOEK VOOR EEN GELUKKIGE HOND!

Als het gaat om hondentraining, is er geen 'one size fits all'-oplossing. Mijn naam is Steve Mann en ik ben al **30 JAAR** professioneel **HONDENCOACH** en **HONDENGEDRAGDESKUNDIGE**. In dit boek leer ik je stapsgewijs het gedrag van je hond te begrijpen en help ik je onder andere met:

de lichaamstaal van je hond lezen, ontspanningstips en probleemgedrag zoals verlatingsangst, angst voor vuurwerk en agressie naar vreemden

Als oprichter van 'The Institute of Modern Dog Trainers' heb ik al meer dan 100.000 hondenlevens en dat van hun eigenaren getransformeerd – en nu wil ik ook jou helpen. Met **WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE** en **VERANTWOORDE** technieken en oefeningen is dit hét boek dat jouw hond je zou willen aanbevelen!

VEEL PLEZIER!
STEVE MANN

NUR 431
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

